

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 22 lutego 2016 r.

PS-KNPS.431.4.27.2015.HB

Pan
Rafał Dutkiewicz
Prezydent Miasta
Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniu 17 listopada 2015 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390, t.j.), zwanej dalej „ustawą” oraz Zarządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 631 z dnia 6 listopada 2015 r. kontrolerzy Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Honorata Borowiec – starszy inspektor wojewódzki – przewodnicząca kontroli oraz Edyta Kubicka - starszy inspektor wojewódzki – kontroler, przeprowadzili kontrolę doraźną Urzędu Miasta we Wrocławiu. Tematem kontroli było przestrzeganie i realizacja przez Zespół Interdyscyplinarny procedury „Niebieskie Karty” w związku z pismem Pana Mariusza J. złożonym dnia 27 października 2015 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego we Wrocławiu a następnie przekazanym do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, zawierającym zarzuty odnośnie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w obszarze prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” w jego rodzinie. Czynności kontrolne przeprowadzono w siedzibie Zespołu Interdyscyplinarnego przy ul. Rydygiera 43 a.

Osobą odpowiedzialną za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień był Prezydent Miasta Wrocławia.

W wyniku kontroli doraźnej w w/w zakresie wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 lutego 2016 r. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Dnia 1 kwietnia 2015 r. w rodzinie J. Policja wszczęła procedurę NK, w związku ze zgłoszeniem dokonany przez członka rodziny. Wskazuje się, iż w formularzu NK - A nie wypełniono **punktu II - danych osoby zgłaszającej przemoc, VII - dotyczącego miejsca zdarzenia**, a także punktów VIII, XIX, XX, XXI, które z powodu braku wiedzy osoby wszczynającej procedurę i okoliczności nie zawsze mogą być uzupełnione.

Formularz NK-A wraz z wnioskiem o powołanie grupy roboczej, zostały przekazane przez Policję do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego dopiero w dniu 13 kwietnia 2015 r., **zatem naruszono § 7 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”(Dz.U. Nr 209 poz. 1245) (zwanego dalej „rozporządzeniem”), zgodnie z którym przekazanie NK-A powinno nastąpić w ciągu 7 dni.**

W omawianej procedurze wniosek Policji z propozycją podmiotów, których przedstawiciele mieli być powołani do grupy roboczej przekazano 15 kwietnia 2015 r. do akceptacji trzem członkom Zespołu Interdyscyplinarnego, którzy pełnili dyżur w danym dniu. Następnie wniosek wraz z NK-A został przekazany do Zespołu Terenowej Pracy Socjalnej Nr V Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania Państwa J. Dokumentację otrzymała osoba będąca liderem grup roboczych w Zespole Terenowej Pracy Socjalnej Nr V, która następnie zwróciła się do wskazanych w otrzymanym wniosku podmiotów (Policji i MOPS) o imienne wyznaczenie osób do pracy w grupie roboczej, jednocześnie informując o terminie pierwszego posiedzenia grupy roboczej. W dokumentacji znajduje się pismo z dnia 27 kwietnia 2015 r. skierowane do Komisariatu Policji Wrocław – Rakowiec sygnowane logiem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i podpisane przez Kierownika Zespołu Terenowej Pracy Socjalnej Nr 5, w którym przekazano termin posiedzenia grupy roboczej w ramach procedury NK dotyczącej Państwa J. – 28.04.2015 r. W sprawie wskazania do grupy roboczej właściwego terenowego pracownika socjalnego kontaktowano się ustnie.

Zatem biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy, iż powyższe działania podjęte zostały w sprzeczności z zapisem *§ 8 ust. 1 rozporządzenia, w myśl którego to przewodnicząca zespołu interdyscyplinarnego po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta” – A, niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania, winna przekazać go członkom zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.* Owszem przekazano

dokumentację wraz z formularzem „NK – A” trzem członkom Zespołu Interdyscyplinarnego z zachowaniem terminu, jednakże to nie były osoby, które zostały wyznaczone przez Zespół Interdyscyplinarny do podejmowania działań w tej procedurze. Należy nadmienić, iż w myśl art. 9a ust. 10 ustawy to *zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach*, **trudno więc przyjąć jako prawidłowe wskazanie grupy roboczej przez wybranych trzech członków Zespołu Interdyscyplinarnego.**

W toku kontroli ustalono, iż Zespół Interdyscyplinarny powołując się na zapis § 7 ust. 1 uchwały Rady Miejskiej, który brzmi: *„Zespół, w sprawach należących do zakresu jego działania, podejmuje uchwały”*; uchwałą własną Nr 2/11 z dnia 12 grudnia 2011 r. umożliwił przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego:

- 1) upoważnienie członków grup roboczych do podpisywania wezwań na spotkania grup roboczych, wysyłanych do osób stosujących przemoc,
- 2) upoważnienie liderów grup roboczych na poziomie Zespołów Terenowej Pracy Socjalnej MOPS do podpisywania formularzy Niebieskiej Karty C i D,
- 3) upoważnienie członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do podpisywania protokołów zakończenia procedury Niebieskiej Karty w imieniu przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” wyraźnie określono osoby, które są upoważnione do powyższych czynności, i tak:

- § 17 ust.1: *„Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej”*,

- *we wzorach formularzy Niebieskiej Karty C i D będących załącznikami do rozporządzenia wskazano, iż podpisuje je przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego,*

- § 18 ust.2: *„Zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, (...)”*.

Zatem należy uznać, iż Zespół Interdyscyplinarny zamieszczając w przedmiotowej uchwale powyższy zapis nie tylko naruszył przepisy rozporządzenia ale dokonał przekroczenia kompetencji przewidzianych w art. 9b ust.1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Oczywistym jest, iż aby usprawnić realizację nałożonych na Zespół Interdyscyplinarny zadań uwzględniając lokalne warunki, poszukuje się różnorodnych udogodnień i optymalnych

rozwiązań, jednakże muszą one **uwzględniać to, czego prawo w sposób precyzyjny wymaga.**

Ponadto powołując się na art. 9a ust. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, który brzmi: „Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego jest wybierany na pierwszym posiedzeniu zespołu spośród jego członków”; oraz na uchwałę nr LVI/1715/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 4 listopada 2010 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; Zespół Interdyscyplinarny uchwałą Nr 1/2013 z dnia 22 lutego 2013 r. przyjął Regulamin określający zasady funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz sposób pracy grup roboczych. W § 2 ust. 2 Regulaminu zapisano: „Regulamin ustala tryb działania Zespołu”. Dokument zawiera: tryb pracy Zespołu (§ 3), zadania członków Zespołu (§ 4), zadania i zasady powoływania grup roboczych (§ 5), zadania członków grup roboczych (§ 6), zadania liderów grup roboczych (§ 7), kompetencje prezydium oraz pracownika administracyjnego Zespołu (§ 8).

Norma zawarta w art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, obowiązek kompleksowego uregulowania podstawowych zagadnień związanych ze sposobem funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego nakłada na radę gminy. Rada Miejska we Wrocławiu podjęła uchwałę w **sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania**, w której winna doprecyzować regulacje ustawowe, zawarte w art. 9a ust.7, ust.10 – 14 ustawy, a więc określić w jaki sposób Zespół będzie pracował. Dodatkowe określenie trybu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego przez Zespół w przyjętym „Regulaminie”, nie znajduje uzasadnienia w normie kompetencyjnej zawartej w art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Przytoczona bowiem norma wyraźnie wskazuje, iż Rada winna była określić takie regulacje w treści przedmiotowej uchwały (ewentualnie w Regulaminie stanowiącym załącznik do uchwały). W związku z powyższym odstąpiono od oceny merytorycznej w/w dokumentu i wskazuje się na konieczność usunięcia go z obiegu prawnego.

Odnosząc się dalej do prowadzonej procedury w rodzinie J. stwierdzono, że grupa robocza dokonała diagnozy sytuacji rodziny i ustaliła plan pomocy. Działania członków grupy roboczej były omawiane podczas posiedzeń grup roboczych, z których sporządzano protokoły. Dokumentacja pracownika socjalnego potwierdziła realizację zaplanowanych dla niego działań oraz monitoringu sytuacji rodziny. Stwierdzono natomiast brak dokumentacji potwierdzającej podejmowanie zaplanowanych czynności w procedurze przez

dzielnicowego, zatem wskazuje się, iż zgodnie z zapisem § 10 ust. 1 rozporządzenia wszystkie działania w procedurze NK winny być dokumentowane.

Zgodnie z procedurą wezwano osobę, wobec której istniało podejrzenie, że jest sprawcą przemocy. Wezwanie (z dnia 5 maja 2015 r.) zostało podpisane przez Kierownika Zespołu Terenowej Pracy Socjalnej Nr V, co jest niezgodne z § 17 ust.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245). Ponadto pismo było sygnowane logiem MOPS i Zespołu Terenowej Pracy Socjalnej Nr V, co również jest nieprawidłowe, ponieważ to Zespół Interdyscyplinarny jest odpowiedzialny za prowadzenie procedury NK, a nie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, zatem stosowanie takich symboli wprowadza w błąd adresata, a stosowana praktyka powoduje przede wszystkim, że do danych poufnych mają dostęp osoby nieupoważnione.

W obecności wezwanego członkowie grupy roboczej wypełnili formularz NK- D. Wskazuje się, iż błędnie wypełniono punkt II dotyczący stosowania przemocy wobec dziecka. Członkowie grupy roboczej w obecności osoby, wobec której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą, wypełnili formularz NK – C. **Zarówno formularz NK-D jak i NK - C podpisał lider grupy roboczej, kierując się otrzymanym od przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego upoważnieniem udzielonym w myśl uchwały Nr 2/2011 Zespołu Interdyscyplinarnego z dnia 12 grudnia 2011 r., której prawidłowość podniesiona została wyżej.**

Dnia 28 października 2015 r. procedura została zakończona. Sporządzony protokół zamknięcia zawierał dane dotyczące procedury, o których mowa w § 18 ust.2. pkt 1 – 3, jednakże podpisany został przez członka Zespołu Interdyscyplinarnego (na podstawie upoważnienia przewodniczącego Zespołu, którego prawidłowość omówiono wyżej).

Pismem z dnia 17 listopada 2015 r. Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego poinformowała osobę, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie o zakończeniu procedury. **Nie odnotowano dokumentacji potwierdzającej poinformowanie podmiotów uczestniczących w procedurze o jej zakończeniu, co jest niezgodne z § 18 ust. 3 rozporządzenia.**

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości:

- 1) Policja nie dotrzymała terminu (7 dni) przekazania formularza NK – A do przewodniczącego.

- 2) Zespół Interdyscyplinarny podejmując Uchwałę Nr 2/11 z dnia 12 grudnia 2011 r. dokonał przekroczenia kompetencji przewidzianych w art. 9b ust.1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, natomiast uchwałą Nr 1/2013 z dnia 22 lutego 2013 r. przyjął Regulamin określający zasady funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz sposób pracy grup roboczych.
- 3) Osoba, co do której istniało podejrzenie, że jest sprawcą przemocy została wezwana na posiedzenie grupy roboczej przez osobę nieuprawnioną (Kierownika Zespołu Terenowej Pracy Socjalnej Nr V).
- 4) Wypełnione formularze NK – C i NK – D nie zostały podpisane przez przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.
- 5) Nie powiadomiono podmiotów uczestniczących w procedurze o jej zakończeniu.

W wyniku przeprowadzonej kontroli doraźnej oraz stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Przestrzegać terminowego przekazywania formularzy NK – A.
Podstawa prawna: § 7 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245).
Termin realizacji: na bieżąco.
2. Doprowadzić do zgodności z przepisami prawa powszechnie obowiązującego i prawa miejscowego w zakresie przeciwdziałania przemocy; treści uchwał podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny.
Podstawa prawna: art. 94 ust. 15, art. 9 b ust. 1 – 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).
Termin realizacji: niezwłocznie.
3. Przestrzegać zapisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” dotyczących wzywania osoby, co do której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, na posiedzenia grupy roboczej lub zespołu interdyscyplinarnego.
Podstawa prawna: § 17 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245).
Termin realizacji: na bieżąco.

4. Formularze NK – C i NK – D winny być wypełniane zgodnie ze wzorem załączonym do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Podstawa prawna: § 8 ust. 3 i 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r. poz. 182, ze zm.), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia 15 marca 2016 r. kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska
Z. CAŁY REKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

.....
kierownik jednostki kontrolującej

Do wiadomości:

- 1) Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego we Wrocławiu

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

W. Krowczyńska
Ewelina Zygmunt

